

ČESKÁ REPUBLIKA UCHOVÁVÁ v Karlštejně odrůdy révy vinné pro budoucí generace

MĚSTYS KARLŠTEJN SE MŮŽE CHLUBIT NEJEN MAJESTÁTNÝM HRADEM, KTERÝ KAŽDÝ ZNÁ, ALE TAKÉ VÝZKUMNOU STANICÍ VINAŘSKOU, KTERÁ JE JEDNÍM ZE SPECIALIZOVANÝCH PLODINOVÝCH PRACOVÍŠTÍ VÝZKUMNÉHO ÚSTAVU ROSTLINNÉ VÝROBY, V.V.I. V PRAZE-RUZYNĚ. VÝZKUMNÁ STANICE V KARLŠTEJNĚ BYLA ZALOŽENA 28. LISTOPADU 1919, V LOŇSKÉM ROCE TEDY OSLAVILA 100. VÝROČÍ SVÉHO VZNIKU, A TO S VELIKOU PARÁDOU A NÁDHERNOU VÝSTAVOU VÍN. PROTO JE VELIKÁ ŠKODA, ŽE O TĚTO STANICI VÍ STÁLE MÁLO LIDÍ A TO I PŘESTO, ŽE OD SVÉHO ZALOŽENÍ SE KROMĚ VÝZKUMU ZABÝVÁ TAKÉ PĚSTOVÁNÍM A HODNOCENÍM RŮZNÝCH ODRŮD RÉVY.

Výzkumná stanice vinařská v Karlštejně obhospodařuje celkem tři vinice, jednou z nich je Vrše II.

VÚRV
Výzkumný ústav
rostlinné výroby

Poznatky pro udržitelné zemědělství

se u nás již běžně pěstují a jsou registrované ve Státní odrůdové knize ČR. Česká republika má ale navíc ještě kolekci odrůd révy, které se již dávno nepěstují nebo se pěstují omezeně, a kolekce nese název „Genofond“.

Tento název znamená fond (nebo chcete-li zásobu) různých starých odrůd révy, které tímto způsobem chceme zachovat a chránit pro nás i budoucí generace. Zachovat odrůdy různých specifických

Nechceme na tomto místě vyprávět čtenářům celou staletou historii výzkumné stanice, vysazování révy, postupně rozšiřování ploch vinic a sortimentu odrůd. Chceme jen, aby věděli, že jedna část polní kolekce révy, kterou tu chceme zanechat jako dědictví pro budoucí generace, se pěstuje právě zde a patří nám všem.

V době výzkumných začátků bylo hlavní pracovní náplní stanice pozorovat a zkoumat odrůdy révy dovezené ze zahraničí a hodnotit jejich vhodnost k pěstování v tehdejší Československu. Odrůdy, které byly vyhodnoceny jako nejvhodnější, byly našim vinařům doporučeny k širokému pěstování jako například Ryzlink rýnský, Modrý Portugal, Tramín červený, Rulandské bílé a modré a řada dalších. Ty

Vinice Vrše I.

Vinice Plešivec.

až mimořádných vlastností, které jsou zakódovány v jejich genech a mohou tak posloužit šlechtitelům, výzkumníkům a pedagogům v jejich další práci. A kvůli tomu také vznikl „Národní program konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a agrobiodiverzity“ (dále jen Národní program).

Národní genofond révy vinné ve Výzkumné stanici vinařské v Karlštejně byl v dnešní podobě založen v roce 1993

a od té doby je finančně podporován MZe ČR jako dotační titul „Národní program konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a agrobiodiverzity“, jenž je součástí programu „Národní program konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin, zvířat a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství“. Česká republika se tímto na národní a následně i na nadnárodní úrovni zavázala, že bude pečovat o své genetické zdroje rostlin významných pro výživu lidstva.

Cílem je zachovat a chránit pro nás i budoucí generace různé staré odrůdy révy vinné.

Patří sem např. obilniny, okopaniny, olejnin, traviny, okrasné květiny a trvalé kultury včetně révy vinné.

Organizace, které se o genetické zdroje starají, se nazývají účastníci (nebo-li členy) Národního programu a jsou to převážně plodinné výzkumné ústavy a soukromé společnosti a jejich práce je v rámci ČR koordinována pracovníky Genové banky Výzkumného ústavu rostlinné výroby, v.v.i. Praha-Ruzyně. Účastníci Národního programu se scházejí dvakrát ročně na zasedání tzv. Rady genetických zdrojů, kde svoji práci hodnotí a plánují ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství České republiky. Jedním z publikačních výsledků jejich společné práce jsou sborníky odborných článků pro odbornou i laickou veřejnost. Čtenář se tak může dozvědět mnoho důležitých informací z celé řady zajímavých témat. Všechny tyto publikace jsou bezplatně k dispozici na MZe ČR, v knihovně ve Výzkumném ústavu rostlinné výroby, v.v.i. v Praze a na pracovištích účastníků Národního programu.

Kromě tištěných sborníků jsou k dispozici webové stránky a Facebook. Na webových stránkách www.vurv.cz je v záložce „Genofondy, databáze“ odkaz na „Národní program“ a jeho databázi rostlin GRIN Czech, která je přístupná všem zájemcům a to nejen výzkumníkům, pedagogům či vinařům, ale všem zemědělcům, zahrádkářům a další odborné i laické veřejnosti.

Možná se vám v tuto chvíli zdají informace moc složité nebo příliš odborné, ale ve skutečnosti nejsou. Stačí jen trpělivě číst naše publikace a pracovat s internetovými zdroji, protože ty jsou tvořeny pro všechny, kteří milují révu a mají zájem s námi spolupracovat. A o to nám jde především. Dnes s námi mohou spolupracovat nejen odborníci v oblasti šlechtění, vědy a výzkumu, ale i vinaři, zemědělci, zahradníci a zahrádkáři. Všichni se s námi můžete podílet na uchování genetických zdrojů révy na svých vinicích i zahrádkách. Postačí nás kontaktovat a dozvědět se o spolupráci více.

9. 10. 2020

text a foto: Radomíra Střalková,
Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.
Praha-Ruzyně, Výzkumná stanice vinařská
v Karlštejně (e-mail: střalkova@vurv.cz)